

krat po poldne ob 5. ali 6. uri, drugi den potem pa se sme samo enkrat o poldne spustiti; vse drugo je zloraba in greh zoper naravo. Tako se zgodi, da izmed 100 krav ostane 70—80 brejih. Če pa se spusti bik na den 4krat ali celo 6krat, ostane izmed 100 krav komaj 10 brejih, in to le tiste, ki so prišle o pravem času na vrsto. Ob enem smo se pri zadnji razstavi tudi prepričali, da imamo premalo bikov v našem okraji. Tu ne bode druge pomoče, kakor da si posamezne občine priskrbijo same občinskih bikov; kajti posamezni posestniki nimajo toliko haska od bika, kakor od krave. K temu vsemu, da namreč ne dobimo boljše goveje živine v našem okraji, pridružijo se še naši mesarji, katerim je samo mar za svoj žep, kateri so, kakor se je tega leta godilo, izbirali in klali le takšne bika, kateri so bili za kaj boljšega, nego za mesarsko sekiro odločeni. To je brezvestnost od strani posestnika kakor od mesarja, katera se nikakor ne da opravičiti. No, upamo pa, da imamo vendar v okraji tudi zadovolj pametnih gospodarjev, katerim leži res občina korist na srcu, in na take se zanašamo!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Goriški Slovenci imeli so 27. sept. volitev v državni zbor. Izbran je dr. Touklj, izvrsten narodnjak in spreten govornik. Dobil je 182 glasov, nja sokandidat dr. Abram pa samo 87. Prihodnji četrtek bomo pa vedeli poročati, kdo bode v Mariboru izvoljen; nekaj časa so liberalni Nemci mislili, da bode dr. Schmidererju na korist mogoče spodrinoti Reuterja in Wiesthalerja pred volitvijo. V to svrhu je ptujski župan dr. Breznigg sklical shod volilcev pa besedo spregovoriti dal samo dr. Schmidererju, tako da sta Reuter in Wiesthaler morala oditi; to je pa hudo razžalilo njune prijatelje, kojih imata povsod nekaj, in tirjajo v Marburger-Zeitung, naj nikakor ne odstopita. Ravnanje starih liberalcev dr. Brezniggovega kopita je pa res tako surovo in brezobzirno, da je vse skupaj sram o tej reči v svojih liberalnih listih podrobneje poročati. — Svitli cesar so potovanje dokončali. Iz Gališkega došli so na Ogersko, v Budimpešti se posvetovali z ministri, potem se odpeljali v Czegled ogledovat ogerskih honvedov, potem nad Szegedin in Osek došli v Pečuh, odtod dalje v Zakan, Kanižo, Šopron na Dunaj. Tu so našli saksonskega kralja, greškega kralja in kraljico, ki so prišli cesarja obiskovat. — Novi finančni minister Dunajevski neumorno izdeluje predloge za državni zbor. Nemškimi liberalcem se kar lasi ježijo strahu, ker je čuti, da hoče minister dunajskim bogatašem, ki na borzi z denarji igrajo, znaten davek naložiti. Tako je prav. Liberalni listi vedno kričijo: gruntni davek je treba, pomnožiti. Ni res, denar je treba ondi izkati, kder ga kaj je, kder ž njim igrajo! — Bivši minister Korb je imenovan za c. k. namestnika na Moravskem,

liberalni lisjak Chertek pa iz ministerstva prestavljen za podpredsednika finančne prokurature v Pragi. Pravijo, da ga je grof Taaffe kaznoval. — Ogerski poslanec Istoczy je osnoval društvo za iztiranje judov; temu nasproti je se za jude v državnem zboru potegnil poslanec Mikloš, kar je naredilo veliko hrupa.

Vnanje države. Na Turškem se reči hudo zamotavajo. Črnogorci so poizvedeli, da jim okolo Dulcina in od Jadranskega morja do Zadarskega jezera nasproti stoji 8000 Albancev in 7000 Turkov v nepristopnih šancah. Vsled tega je črnogorski knez rekel, da mu evropski brodogej samo s streljanjem iz morja v Dulcin ne more pomagati. Treba je zdatnejše podpore, a to dati voljni so samo Rusi in Angleži. Zato se sedaj ne vé, kaj bo! Evropsko brodogej je sicer zbrano, a velevlade so nesložne in Turek se jim vsem lahko posmehuje, ker se mu hodijo sicer groziti, a storiti mu ne upajo nič. Vendar dolgo to ne bode trajalo. — Srbski knez Milan je se iz Dunaja povrnil domov v Belgrad, kder ga 6. oktobra obišče bolgarski knez Aleksander. — Ruski general Kaufman začel je iz Samarkanda prodirati, da Turkmene z generalom Skobeljevem zgrabi od dveh strani in se polasti Merva. Proti Poljakom začenja ruski car mišle postopati ter je ukazal poljski jeziki vvesti v gimnazije in vseučilišče v Varšavi. — Nemški cesar gre 15. okt. v Kolin k odprtju nove velikanske stolne cerkve; toda katoličani se svečanosti ne udeležijo, ker je nadškof Kolinski še vedno v prognanstvu. — Francozi imajo novega ministra, 75letnega Hilaireta, ki je začel prijazno se vklanjati Bismarku. — V Irlandiji angleški grajščaki neusmiljeno delajo z najemniki svojih zemljišč; vsled tega je ljudstvo razdraženo: ta teden je grajščak Lord Montmorris bil ubit. Bati je se večje vstaje.

Za poduk in kratek čas.

Sv. igra v gornjem Amergavu na Bavarskem.

Kdor je zmiraj doma za pečjo, ničesar prav ne ve, kako se po svetu godi. In ker človek tudi ne ve, ali bode čez 10 let še živel, ali ne, namenil sem se letos že ogledati si slovečo igro trpljenja Gospodovega v Oberamergavu, ktera igra, kakor je znano, se le vsako desetletje igra. Peljal sem se s svojim dobrim prijateljem in sosedom č. g. Jur. Bezenšekom v naglem diru čez Koroško na Tirolsko v Innsbruck, kjer sva ogledovala znamenitosti tega poglavitnega mesta Tirolskega. Čez visoki Brenner peljaj se gledala sva velikansko gore, pokrite z večnim snegom, občudovala pa tudi železnico, ki je smelo napeljana čez visoki hrib podoben Semeriškemu, ki ima svojih 33 predorov ali tunelov. V četrtek 10. sept. sva srečno došla v Monakovo, poglavitno mesto Bavarskega kra-

ljestva in v soboto zvečer bila sva že v zaželenem Amergavu. To je gorska ves, ki ima kakih 200 hiš in šteje blizu 1200 stanovnikov, ki so večidel kmetovalci in rokodelci. Druga leta je tu vse tiho in mirno ali letos je čuda živahno in glasno. Vse mrgoli ljudstva. Vse hiti gledat sloveče igre, ki jo domači priprosti igralci predstavljajo. Tu pridejo imenitni in priprosti, učeni in neučeni, katoličani in drugoverci, Angleži, Francozi, Nemci pa tudi Slovani, z eno besedo, vsi narodi Evrope in celo iz Amerike so zastopani. Težko se dobi stanovanje, težko prostor v gledišči, ki je pod milim nebom narejeno in ima dovolj prostora za 5000 gledalcev.

Nobena posvetna igra, če je še tako imenitna, ne vabi, ne vleče tako, kakor ta božja igra. In zakaj — ker je Izveličar sam rekel: kedar bom enkrat povzdignjen, bom vse k sebi vlekel. Kristusovo trpljenje, če ga še tolikokrat beremo ali premišljujemo, nas zmirom na novo zanima, nas zmirom vleče in toliko bolj vleče, ako ga gledamo kakor tu. Tukaj se nam vse pred oči stavi; žive osebe vidimo, kakor nam jih sv. evangelisti popisujejo. Česar smo v šoli učili se, tukaj živo gledamo. Godi se natenko tako, kakor se je godilo pred 1800 leti v Jeruzalemu in na Golgati. To gledanje trpljenja Gospodovega je tedaj ona čudna moč, ki toliko krščanskih src vleče, da ne porajajo ne stroškov, ne težav potovanjskih, ampak hitijo od blizo in daleč v ta prej skriti, zdaj pa toliko sloveči kraj zgrnj. Amergav. Sv. igra tukaj se je iz obljube takole začela: V prejšnjih še bolj vernih časih so predstavljenje Kristusovega trpljenja po večih krajih igrali, tudi po našem Štirkem, kakor zgodovina pričuje. Ali duh časa je te svete igre odpravil, in vzlasti je bila tega vzrok Lutrova kriva vera, ki je sploh cerkveno življenje več ali manj skvarila. Le tukaj v skritem kraju na Bavarskem v gorah se je sv. igra ohranila. L. 1633. je po totih krajih se vsejala grozovita kuga, ki je veliko ljudij pomorila. Nek delavec je kugo zanesel tudi v zgornji Amergau. On je umrl in še 84 drugih ljudij v teku enega tedna. Pobožni Amergavci so v toliki stiski iskali pomoči pri Bogu in jo tudi našli. Obljubili so, če jih Bog reši tote nadloge, da hočejo vsakih 10 let igrati sv. igro Gospodovega trpljenja. Bog jih je uslišal; nobeden ni več umrl za kugo od tistega časa. L. 1634. so prvokrat iz obljube igrali. L. 1680 so pa 4 leta prej igrali, ko je od zadnje igre 10 let minulo, da bi zanaprej igrali ob desetletji z okroglo številko, kar se je toraj vršilo uže 200 let. Igrajo tedaj letos in bodo zopet igrali l. 1890, l. 1900 itd. Iz začetka so se vdeleževali tote sv. igre le domači in iz bližnje okolice. Zdaj pa, kakor je bilo že omenjeno, pridejo gledalci iz vse Evrope in Amerike. Igra sama se pa takole godi: Najprvo je 1. predgovor; 2. Kristus jezdi v Jeruzalem, 3. Veliki zbor Judovski se posvetuje, 4. Slovo v Betaniji, 5. Poslednja pot v Jeruzalem,

6. Sv. večerja, 7. Izdajalec Judež, 8. Jezus na Oljski gori moli. To se igra dopoldne, popoldne pa: 1. Jezus pred Anom, 2. Jezus pred Kajfežem, 3. Judež obupa in se obesi, 4. Jezus pred Pilatom. 5. Jezus pred Herodom, 6. Bičanje, kronanje, 7. Jezus obsojen k smrti, 8. Jezus na križevem potu, 9. Jezus na Golgati in križanje, 10. Vstajenje in vnebohod. Med posameznimi točkami pride kor na oder in napovè, kaj se bo predstavljalo in se pokažejo predpodobe Kristusovega trpljenja v starem zakonu, ki so posebno zanimive. Zjutra se začne igra ob 8. uri in traja do $\frac{1}{2}$ 11 ure. Zdaj je kratek prenehljaj. Potem se zopet začne ob 1. uri popoldne in trpi do $\frac{1}{2}$ 6. Igra se le v nedeljo in letos le še dvakrat. Čeravno smo igro gledali celi dragi den v nedeljo 12. septembra, nismo se utrudili. Poslušalci so bili do solz genjeni. Kakor je množica na Golgati nekdanj na prsi trkala in zdihovala: Resnično, ta je Sin božji, tako so tudi zdaj gledalci razšli se utrjeni v sv. veri in v ljubezni do Križanega. Eno so vsi gledalci vzeli seboj domov: globoki vtis Gospodovega trpljenja v svojih srcih, ki se ne da nikdar več zbrisati, nikdar več pozabiti. — Zdaj greva z g. tovaršem v Kostnico, kjer zbor nemških katolikov zboruje in potem v Kolin gledat glasoviti dom, ki so ga stavili 600 dolgih let in obćudovat stolpov njegovih, ki so v Evropi najvišji, namreč 160 met. visoki. Janez Modic.

Smešničar 40. Žena imela je moža pijanca, pravo pijano muho. Nekokrat ga težavno iz sejma spravlja domov ter ga nevoljna pokrega rekoč: s teboj je res velik križ, ni mogoče te dalje spraviti, pred vsako krčmo postojiš! „Oh, ljuba žena, ne bodi tako krivična, ali se nisem dnes večkrat še kde drugod tudi ustavil?“ Žena mu reče: „se vé, da še tje kakšno krčmo postavijo“.

Razne stvari.

(*Svitli cesar*) so vsled povodnji poškodovanim mariborskega okraja darovali 600 fl.

(*Na koroški železnici*) prenehajo voziti s 1. oktobrom t. l. Pusterthalski brzovlaki, mešani vlaki štev. 417 in 418 in poštni vlaki štev. 413, 414, 415. Vozili bodo poštni vlaki: iz Maribora ob 9. uri 15 minut predpoldnem v Franzensfeste in ob 3. uri popoldne v Beljak; iz Celovca pa ob 6. uri 10 minut predpoldnem v Franzensfeste; nazaj pa iz Franzensfeste ob 4. uri 50 minut zjutraj v Maribor in ob 8. uri 16 minut v Celovec, naposled ob 6. uri 20 minut zjutraj iz Beljaka v Maribor.

(*Trije tolovaji napali*) so Poličanskega krčmarja gosp. Baumana, ko se je peljal iz Bistrice domov. Močni mož je se jih hrabro obranil ter vse krvavo po glavah natolkel.

(*„Tisoč in ena noč“*), Pravljičice iz jutrovnih dežel. Za slovensko ljudstvo priredil L. Haderlap. Tiskal in založil gosp. J. Krajec v Novem mestu (Neustadtl in Krain). Te po celem svetu znane